

Några för Sverige nya eller sällsynta Hemiptera. VII

AV NILS GYLLENSVÄRD

Det kan löna sig att gå igenom och revidera sina samlingar! Vintern 1971—72 har jag gjort detta och därvid påträffat en del förut felbestämda arter, som nu visat sig vara landskapsnya med insektgeografiskt intresse och i ett fall vara en för Sverige ny art. Sommaren 1972 har jag huvudsakligen samlat i Blekinge, som fortfarande tycks vara ett landskap, där man har stora möjligheter till nyfynd ända in på knutarna! En exkursion 1.—16.8. till Jämtland, närmare bestämt med en dryg veckas uppehåll i vardera Laxviken, Föllinge s:n och i Kall gav däremot ganska litet utbyte i form av landskapsnya insekter. Därvarande karaktärsarter, *Stenodema holsatum* (F.), *Trigonotylus ruficornis* (Geoffr.), *Philaenus spumarius* (L.) och *Neophilaenus lineatus* (L.) kom i håven i så stora mängder att det var rätt svårt att isolera andra arter! Utöver ett fåtal landskapsnya hade jag tillfälle att bekräfta förekomsten av några arter, som inte hade kunnat verifieras vid utarbetandet av nuvarande katalog.

Heteroptera

1. *Saldula sahlbergi* (Reut.) har detta namn i gällande katalog, men kommer i nya katalogen att heta *Salda sahlbergi* (Reut.). Redan 8.7.1954 har jag tagit arten i Store Mosse i mellersta Blekinge. Den tycks ha en åtminstone till synes nyckfull utbredning i likhet med många andra hemiptera. Har hittills bara anträffats i tre av lappmarkerna samt i Bohuslän! I min samling hade den stått som *Salda littoralis* (L.).

2. *Saldula palustris* (Dougl.—Sc.) finns ej upptagen i gamla, men kommer i nya katalogen. Den har påträffats på Gtl. och i Sk. (där även jag tagit den, 15.8.1970 i Magnarp). Till dessa fynd kommer nu 2 ex. tagna redan 27.9.1955 i Gö, Listerby s:n, Bl. Tidigare bestämning: *Saldula saltatoria* (L.).

3. *Loricula ruficeps* (Reut.). Ny för Sverige. Denna lilla art, 1,57 mm (enl. Stichel), undgår naturligtvis lätt upptäckt. Tagen på Kvalmsö, Förkärla s:n, Bl. 4.8.1957. Hade förväxlats med annan *Loricula*. Förekommer i Tyskland, Frankrike, Österrike, Sydryssland.

4. *Acetropis gimmerthali* (Flor) har jag anmält som ny för Sverige i en tidigare uppsats (Opusc. ent. 20, 1955). Fynden gällde då Kvalmsö, Förkärla s:n, Bl. 1953 och 1954. Arten synes dock tämligen utbredd i Bl., ty senare har jag funnit den i Tving 21.7.1955, i Backaryd 22.7.1956, i Vambåsa 6.7.1957, i Hällevik, Mjällby s:n 7.7.1971 samt i Karlskrona 28.6.1972. I sist-

nämnda fall hade jag först förväxlat den med en *Teratocoris*-art, vilken möjlighet jag själv varnat för i uppsatsen!

5. *Dicyphus epilobii* Reut. är en sydlig art som hittills endast påträffats i Sk. Där har också jag tagit den rikligt i Haväng, Ravlunda s:n 1959. Till dessa fynd kommer nu ett ex. från Haverdalsstrand, Hall. 17.7.1971 samt talrika ex. från parken vid Gullberna mentalsjukhus i Karlskrona, 18.7.1972. Finns närmast i Danmark och N. Tyskland men ej i Norge el. Finland.

6. *Pilophorus pusillus* (Reut.) har Ossiannilsson tagit på Öl. Själv har jag arten från Lojsta och Torsburgen på Gtl. 1961. Nu tillkommer efter revisionen av min kollektion två ex. från Kvalmsö, Förkärla s:n, Bl. 19.7. och 5.8. 1959 samt ett senare fynd från Karlskrona stad 22.9.1971. Finnes icke antecknad för något av de övriga nordiska länderna men är allmän i södra Europa. Värdväxter: Ek och alm.

7. *Nithecus jacobaeae* (Schill.) är ju en i södra och mellersta Sverige ytterst vanlig art, hittills iakttagen nordligast i Hls. samt i alla andra landskap söder därom utom på Gtl. och G. Sand. Det var därför en sensation när jag av min tyvärr numera avlidne käre vän Arne Sundholm fick två ex. tagna i Haparanda 27.7.1960.

8. *Legnotus picipes* (Fall.). En sydlig art, rätt vanlig i Götaland, men jag har funnit 3 ex. i Svealand, i Trosa skärgård, Sdm. 17.—18.8.1968.

Homoptera Auchenorrhyncha

9. *Chloriona dorsata* Edw. Ny för Sverige. En ♂ 29.6.1972 i de vidsträckta vassarna utanför Gullbernaparken, Karlskrona. Finnes närmast i Danmark.

10. *Eurysa lurida* Fb. Förut anmäld av mig såsom ny för Sverige (Opusc. ent. 30, 1965). Det gällde då ett ex. från vardera Bl. och Jmt. Nu har tillkommit en ♀ tagen 24.6.1970 i Gullbernaparken, Karlskrona.

11. *Idiocerus fulgidus* (F.) är en sällsynt art som endast tagits i Sk. och Upl. Värdväxten är poppel. Jag behövde bara gå ut genom porten till min bostad vid Kyrkogatan i Karlskrona för att kunna fånga 5 ex. (♂♂) i poppelallén. Detta skedde 12.9.1971. Åran av fyndet tillkommer Ossiannilsson, som hade föreslagit mig att försöka med gatans popplar!

12. *Idiocerus albicans* Kbm. Likaledes en sällsynt art med poppel som värdväxt. Förekommer utpräglad sydligt i Norden med fynd i Sk., Bl. och Danmark men ej i Norge eller Finland. Nu kan jag komplettera fynden i de gamla danska landskapen också med Hall., där jag 18.7.1971 fann ♂ + ♀ i Haverdalsstrand.

13. *Eupteryx thoulessi* (Edw.). En enda ♀ har anträffats av Ossiannilsson på Revingehed, Sk. 24.7.1938. Jag blev därför mycket förvånad, då jag 19.6. 1972 påträffade icke mindre än 19 ex. på *Mentha aquatica*, som växte på en smal landremsa innanför vassen vid Gullbernaparken i Karlskrona. Två ♂♂ har genitalundersökts och visar en typisk bild. Däremot stämmer inte en uppgift av Ribaut och Ossiannilsson att ansiktets laterala fläckar äro typiskt kommaformade. Det finns hela skalan av fläckar från stora, komma-liknande till små, streckliknande och på ett ex. saknas dessa fläckar. Att arten inte anträffats oftare i Sverige skulle möjligheten kunna bero på att den synes ha kort livslängd. Då jag en dryg vecka senare besökte fyndlokalen fann jag icke ett enda exemplar!

14. *Typhlocyba gratiosa* Boh. En sydsvensk, ej så vanlig art. Förut påträffad i Sk. och på Öl. Nu har jag funnit den i Karlskrona skärgård, ett ex. på Säljö, Augerums s:n 21.8.1971 samt 7 ex. på ön Senoren 29.8.1972, i albestånd vid strandkanten.

15. *Erythroneura ordinaria* Rib. Om denna art, som Ossiannilsson tagit i Upl. (Solna och Experimentalfältet) säger han, att den antagligen är mycket mera utbredd hos oss. Han har funnit arten endast på gran under höst- och vårmånader. Det förefaller som om även Ribaut tagit den endast under den kallare årstiden, ty han säger: »Je n'ai pu encore me faire une opinion ferme sur son habitat pendant la saison chaude. Il est probable qu'elle affectionne les Saules.» Denna sannolikhet kan jag verifiera. Jag har tagit ett ex. 5.7. 1971 i Hällevik, Mjällby s:n, Listerhalvön i Bl. på Salix. Ossiannilsson har kontrollerat bestämningen.

16. *Arthaldeus striifrons* (Kbm.). I motsats till den ytterst allmänna *pascuellus* (Fall.) har *striifrons* påträffats begränsad till Sk., Öl. och Gtl. Nu har jag funnit arten på två ställen i Bl., nämligen 12.7.1972 i Torhamn, Jämjö s:n och 18.7.1972 i Gullberna, Karlskrona.

17. *Paluda adumbrata* (C. R. Sahlb.) har jag förut anmält som ny för Sverige (Opusc. ent. 34, 1969) från Med. Jag har den också från Järvsö, Hls. Att jag nu också funnit arten 20.7.1971 i Haverdalsstrand, Hall. kanske inte är så oväntat. Likheten med *P. preysleri* (H.-S.) är så stor att man mycket väl kan ha förväxlat dessa arter i södra Sverige. En revision av materialet borde nog genomföras.

På grund av hög ålder och andra skäl kommer jag troligen inte att kunna nämnvärt fortsätta med bidrag till kännedom om hemipteras utbredning i Sverige. Jag har därför roat mig med att göra en sammanställning av de resultat jag nått under 20 års insamlingsverksamhet.

Hemiptera	Total number in Sweden	New to province of Blekinge	New to certain other provinces	New to Sweden
Heteroptera	556	161	336	11
Homoptera				
Auchenorrhyncha ..	343	157	289	12
Homoptera				
Psylloidea	84	36	43	—
Sum total	983	354	668	23

Summary

Some new or rare Swedish Hemiptera

Two species of the reported Hemiptera are new to Sweden: *Loricula ruficeps* (Reut.) and *Chloriona dorsata* Edw. New localities are recorded for 15 rare species. In a tabular manner the author accounts for his findings, during 20 years' collecting, of Hemiptera new to Sweden or certain provinces of Sweden.